U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **T. K.**, zast. JUDr. Davidem Šmídem, Ph. D., advokátem se sídlem Olšanská 2643/1, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2019, čj. OAM-587/ZA-ZA11-ZA22-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 13. 8. 2020, čj. 45 Az 15/2019-38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností žalobce (dále „stěžovatel“) podanou JUDr. Davidem Šmídem, PhD., se podatel jménem žalobce domáhá zrušení výše specifikovaného usnesení krajského soudu o zastavení řízení z důvodu neznámého pobytu žadatele o mezinárodní ochranu dle § 33 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

[2] Krajský soud usnesením ze dne 21. 7. 2020, čj. 45 Az 15/2019-34, dle § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s.ustanovil stěžovateli opatrovníkem advokáta JUDr. Davida Šmída, Ph.D., neboť jeho pobyt nebyl soudu znám. Toto usnesení následně krajský soud úspěšně doručil dne 22. 7. 2020 přímo stěžovateli na adresu J. A. K. X, Z., a to do vlastních rukou, jak plyne z doručenky založené v soudním spise. Nyní napadené usnesení o zastavení řízení následně již doručil pouze ustanovenému opatrovníkovi.

[3] Před projednáním kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval, zda jsou dány podmínky pro vydání rozhodnutí ve věci a zda není důvod k odmítnutí této stížnosti. Přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost za současného stavu řízení není možné věcně projednat, a to z následujících důvodů.

[4] V právní teorii i soudní praxi je zastáván shodný názor, že opatrovník vykonává svou funkci vždy jen po takovou dobu, po kterou trvá důvod, pro nějž byl ustanoven. Jestliže takový důvod odpadne, funkce opatrovníka bez dalšího zaniká a soud nadále jedná s účastníkem. Rozhodnutí o odvolání opatrovníka není třeba vydávat (k tomu např. Bureš J., Drápal L., Mazanec M., Občanský soudní řád, Komentář, 5. vydání, Praha: C. H. Beck 2001, s. 118, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2008, čj. 4 Azs 12/2004-61, a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2008, čj. 8 As 59/2007-63).

[5] V posuzované věci je zřejmé, že i když nebylo usnesení o ustanovení opatrovníka formálně zrušeno, úspěšným doručením tohoto usnesení přímo stěžovateli došlo k zániku funkce opatrovníka, jelikož odpadl důvod jeho ustanovení (neznámý pobyt stěžovatele). To platí i v případě, že později se stěžovatelův pobyt stal opět neznámým. Opatrovnictví již jednou zaniklo a nemohlo se na základě této nově vzniklé skutečnosti bez dalšího samo automaticky obnovit. Tak by mohl učinit pouze soud novým usnesením o ustanovení opatrovníka. Z tohoto důvodu pak kasační soud nemohl považovat za doručené a pravomocné usnesení o zastavení řízení, jelikož jej soud zaslal pouze dříve ustanovenému opatrovníkovi, který v té době v důsledku zániku opatrovnictví ze zákona již opatrovníkem být nemohl. Vrátil proto spis krajskému soudu k řádnému doručení usnesení o zastavení přímo stěžovateli. Krajský soud poté spis předložil opět kasačnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

[6] Z výše uvedeného plyne, že funkce ustanoveného opatrovníka zanikla. Krajský soud v dané věci znovu stěžovateli opatrovníka neustanovil, Nejvyššímu správnímu soudu proto není znám ani jiný právní titul, na základě kterého by byl JUDr. Šmíd oprávněn vystupovat jako opatrovník stěžovatele.

[7] Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že uvedenou situaci nelze posoudit jako návrh podaný osobou, která k tomu není oprávněna [viz § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Rozhodné totiž je, že procesněprávní úkon v podobě podání kasační stížnosti podatel činí za jiného. Neuplatňuje tak procesní práva v řízení sám svým jménem, ale jedná za zastoupeného. Podatel sice jasně vyjádřil svůj úmysl podat kasační stížnost jménem stěžovatele, dostatečně však nedoložil své oprávnění jej zastupovat. Takové nedoložení je nutné považovat za nedostatek v průkazu zastoupení navrhovatele (stěžovatele), který je nedostatkem jiných podmínek řízení. Na místě je tak postup dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., v souvislosti s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení ze dne 16. 11. 2017, čj. Vol 65/2017-24, č. 3659/2018 Sb. NSS).

[8] Nestanoví-li zákon jinak, dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který se dle § 120 s. ř. s. uplatní i v řízení o kasační stížnosti, soud usnesením návrh odmítne, *nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.* Nedoložení titulu, na základě kterého osoba stěžovatele zastupuje, je odstranitelný nedostatek podmínek řízení. Stěžovatel byl proto usnesením ze dne 20. 1. 2021, čj. 8 As 159/2020-41, k odstranění marně vyzván, zároveň byl i poučen o odmítnutí kasační stížnosti, nebude-li ve lhůtě výzvě vyhověno.

[9] Při doručování výzvy Nejvyšší správní soud postupoval v souladu s právním názorem rozšířeného senátu vyjádřeným v rozsudku ze dne 6. 2. 2019, čj. 6 As 405/2017-

33, č. 3860/2019 Sb. NSS. Podle něj je nutné povinnost odstranit nedostatek podmínek řízení spočívající v nedoložení oprávnění zastupovat účastníka řízení vyložit tak, že je to zástupce účastníka řízení, který musí soudu deklarovat oprávnění činit v řízení procesní úkony. Je-li tedy návrh podán zmocněncem jménem zmocnitele, je zákonnou povinností zmocněnce doložit soudu oprávnění zmocnitele zastupovat. Pokud zmocněnec tuto povinnost přes výzvu nesplní, je soud návrh odmítne pro nedostatek podmínek řízení, aniž by byl povinen vyzývat ke splnění povinnosti i samotného zmocnitele. Výzvu tedy soud doručil pouze podateli jako osobě zastupující stěžovatele.

[10] Přes výzvu soudu podatel ani stěžovatel zmíněný nedostatek podmínek řízení o kasační stížnosti ve stanovené lhůtě neodstranili, Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nemá žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 11. února 2021

Petr Mikeš
předseda senátu